

สรุปผลการวิจัย และขอเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร การศึกษาและครูประจำการโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่การใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ผู้วิจัยได้รับรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 78 ชุด ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และลักษณะของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ตอนที่ 2 เป็นการสำรวจความพึงพอใจของครูประจำการ 5 ด้าน คือ ความพร้อมด้านอาคารสถานที่และแหล่งบริการทางวิชาการ ความพึงพอใจในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร ความพร้อมในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ความพร้อมในด้านสื่อการเรียน ความพร้อมในด้านการวัดและประเมินผล ตอนที่ 3 เป็นการแสดงความคิดเห็น ปัญหาและขอเสนอแนะอีก ๑ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นการใช้ทำเครื่องหมาย เติมข้อความลงในช่องว่าง แบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำถามปลายเปิด ประชากรที่ใช้เป็นตัวอย่างประชากร เป็นผู้บริหารการศึกษา 229 คน ครูประจำการ 266 คน โดยใช้โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวนห้องล้วน 78 โรง

การวิเคราะห์ข้อมูล ในตอนที่ 1 เป็นการคำนวณหาค่าร้อยละ อัตราส่วน การเปรียบเทียบจำนวนข้อมูลต่าง ๆ ตอนที่ 2 การหาค่า เพื่อเปรียบเทียบความหมายของค่านเฉลี่ยและความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 3 สรุปรวมเรียงลำดับความคิดเห็น ปัญหาและขอเสนอแนะอีก ๑

สรุปผลการวิจัย

1. ความพร้อมของโรงเรียนประถมศึกษาโดยทั่ว ๆ ไปส่วนใหญ่ยังไม่พร้อมที่จะ

ปฏิบัติการตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา 2521 โดยยังเห็นที่ อันเนื่องมาจากระดับมาตรฐานและคุณภาพของโรงเรียนแต่ก็มากทั้งในเรื่องของขนาดโรงเรียน จำนวนบุคลากร และนักเรียนที่มีอยู่ คุณภาพทางการศึกษา ความแตกต่างกันในระดับพื้นฐานความหลากหลายที่เป็นอยู่ ข้อมูลจะส่งผลให้การนำหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ไปใช้ในโรงเรียนเกิดความสัมฤทธิ์ผลแท้ต่างกันไปด้วย

2. ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนใหญ่มีความพร้อมในตัวเองอยู่ในระดับสูงมาก ไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นครู ระดับอายุที่มีประจักษ์ภาพต่อการทำงาน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดีที่ใกล้เคียงกัน นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้การจัดการศึกษาตามแนวหลักสูตรใหม่บังเกิดผลดีได้ด้วย

3. ครประจำการในระดับชั้นประถมศึกษานี้ที่ 1 เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้ว มีความพร้อมในเรื่องระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการเป็นครู ระดับอายุสูงมากพอสมควร และจะสามารถ สอนและปรับตัวเองให้เข้ากับการดำเนินการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ได้เป็นอย่างดี ถ้าได้รับการอบรมในเรื่องหลักสูตรใหม่อย่างเพียงพอ ก็ทั้งได้รับการสนับสนุนความพร้อมในด้านอื่น ๆ เป็นอย่างดี

4. ความพร้อมในด้านอาคารสถานที่และแหล่งบริหารทางวิชาการ ปรากฏว่า ระดับความคิดเห็น ทั้งของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับที่ ควรปรับปรุง ควรทำให้ดีขึ้น ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในด้านนี้ของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในด้านอาคารสถานที่และแหล่งบริการทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

5. ความพร้อมในเรื่องความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการส่วนใหญ่อยู่ในระดับควรปรับปรุง มีเพียงบางส่วนที่อยู่ในระดับค่อนข้างที่มีความพร้อมดี ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นในด้านนี้ของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้ว

ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตรแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

6. ความพร้อมในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการส่วนใหญ่อยู่ในระดับค่อนข้างดี มีความพร้อมดี มีเพียงบางส่วนที่ควรปรับปรุง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในด้านนี้ของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้วผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในด้านกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

7. ความพร้อมในด้านสื่อการเรียน ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการทั้งหมดอยู่ในระดับควรปรับปรุง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในด้านนี้ของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ ปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการส่วนหนึ่งในเรื่องความพร้อมในด้านสื่อการเรียนแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และอีกส่วนหนึ่งไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

8. ความพร้อมในด้านการวัดและประเมินผล ปรากฏว่าระดับความคิดเห็นแตกต่างกัน เป็น 2 ระดับใกล้เคียงกัน คือ ควรปรับปรุง และค่อนข้างดี มีความพร้อมดี ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นในด้านนี้ของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการส่วนหนึ่งในเรื่องความพร้อมในด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05 และอีกส่วนหนึ่งไม่แตกต่างกันที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการในการให้นำหนัก ค่าเฉลี่ยต่อความพร้อมในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ตามแนวน้ำที่การงานมีผลต่อการให้นำหนักความพร้อมในแต่ละข้อโดยตรง โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารการศึกษาจะให้นำหนักค่าเฉลี่ยความพร้อมในด้านต่าง ๆ สูงกว่าครูประจำการในเกือบทุก ๆ ข้อ และผลการเปรียบเทียบระดับ

ความคิดเห็นพร้อมกันทั้ง 5 ค้าน โดยเนลี่ยแล้วบูรพาการศึกษาและครุประจักษ์การมีความคิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับความพร้อมในการท่องร่องเรียนทางค้านวิชาการของบูรพาฯ

.05 ซึ่งจะชี้ให้เห็นว่าการบริหารงานในระดับโรงเรียนทางค้านวิชาการของบูรพาฯ ไม่สามารถทำได้ในเรื่องของการดำเนินงาน การวางแผน การประชุมบริการหารือเพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกับครุประจักษ์ฯ ในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องในแนวเดียวกัน

2. ในเรื่องของบูรพาการศึกษาและครุประจักษ์การท่องร่องนักศึกษา 2521 นั้น เมื่อพิจารณาในเรื่องระดับการศึกษาประสบการณ์ในการเป็นครุฯ อาชญาลี่ย์และในค้านี้นั้น ประกอบด้วย จะเห็นได้ว่าห้องบูรพาการศึกษาและครุประจักษ์การมีความพร้อมเป็นอย่างมากท่องร่องนักศึกษา 2521 และคาดว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคในค้านี้ไม่นักนัก

3. ความพร้อมในด้านอาคารสถานที่และแหล่งบริการทางวิชาการ นับเป็นความพร้อมที่มีอยู่ในระดับน้อยที่สุด และไม่เพียงพอในทุก ๆ เรื่องและจะกลายเป็นปัญหาและอุปสรรคอันสำคัญยิ่งในระดับโรงเรียนทุกโรง เพราะในสภาพที่เป็นอยู่นี้ไม่อาจตอบสนองและเอื้ออำนวยท่องร่องนักศึกษา 2521 ให้เกิดประสิทธิภาพได้เลย และยังอาจส่งผลโดยตรงให้ความพร้อมที่มีอยู่ในระดับสูงของบูรพาการศึกษาและครุประจักษ์การลดน้อยลง เพราะขาดการสนับสนุนด้านนี้อย่างเพียงพอ

4. ความพร้อมในเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร ความพร้อมในค้านี้จะเกิดขึ้นกับบูรพาการศึกษาและครุประจักษ์การได้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับการบริหารงานในเรื่องการจัดอบรมสัมมนาตามแนวทางหลักสูตรใหม่ให้แก่ครุและบูรพาการศึกษาได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพเพียงไร ซึ่งความรู้และการอบรมหลักสูตรที่ผ่านมาและที่จะเกิดขึ้นอีกมีลักษณะที่จะสร้างความเข้าใจให้แก่ครุไม่เพียงพอจนอาจทำให้เกิดความคลุมเครือและไม่มั่นใจท่องร่องนักศึกษาให้ถูกต้องได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากการวางแผนการจัดอบรมที่ไม่ดีและไม่มีประสิทธิภาพ กระหันหัน กระหันซึ่ก และใช้เวลาอย่างมากในการเตรียมโรงเรียนและคนงานให้ดีพอในอันที่จะรับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในครั้งนี้

5. ความพร้อมในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน นับเป็นความพร้อมที่มีอยู่ในระดับสูงและคือสิ่งที่ขาดไม่ได้ของผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการ มีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจในวิธีการปฏิบัติงานกิจกรรมการเรียนการสอนตามที่หลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างดี และมีความสามารถที่จะปฏิบัติได้ดี ถ้าได้รับการช่วยเหลือจากความพร้อมในด้านอื่น ๆ อย่างเพียงพอ

6. ความพร้อมในด้านสื่อการเรียน นับเป็นความพร้อมที่มีอยู่ในระดับต่ำมาก และไม่เพียงพอในทุก ๆ เรื่อง ขาดแคลนทั้งนโยบาย งบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์ และการสนับสนุนในการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ ผู้บริหารการศึกษาและครูประจำการในโรงเรียนไม่ได้จัดทำสื่อการเรียนประเภทต่าง ๆ ขึ้นประกอบการสอนเลย นักเรียนเองก็ไม่สามารถจัดหาสื่อการเรียนได้ด้วยตนเองอย่างเพียงพอ จึงนับเป็นปัญหา และความขาดแคลนที่เกิดขึ้นจากทุก ๆ ฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัญหาที่สำคัญอีกอันหนึ่งที่ทำให้การดำเนินการหลักสูตรไม่สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ ถ้าปราศจากการสนับสนุนและรายได้จากการรับรองอย่างเพียงพอ

7. ความพร้อมในด้านการวัดและประเมินผล นับเป็นความพร้อมที่พิเศษมาก ในโรงเรียนส่วนหนึ่ง และกลับเป็นปัญหาและอุปสรรคในโรงเรียนอีกหลาย ๆ แห่ง ซึ่งที่จะทำให้สภาพการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับดี หรือเป็นปัญหานั้นขึ้นอยู่กับบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในด้านนี้โดยตรง อีกทั้งการจัดทำวัสดุครุภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการวัดและประเมินผลด้วย ตั้งนั้นความพร้อมในเรื่องการวัดและประเมินผลตามแนวทางหลักสูตร ประถมศึกษา 2521 จะไกพบร่วมกับโรงเรียนที่สามารถทำได้และบางโรงเรียนที่มีปัญหาและอุปสรรคในจำนวนโรงเรียนที่เกือบจะเท่า ๆ กัน

ขอเสนอแนะ

1. ขอเสนอแนะต่อสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

1.1 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการศึกษาและงบประมาณในด้านการสร้างอาคารเรียน ห้องเรียน โถะ เก้าอี้ ม้านั่ง ให้อยู่ในระดับลอน้อยลง เพื่อなんงบประมาณ

บางส่วนมาใช้รับกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ควรได้วางนโยบาย การศึกษาและการจัดสรรงบประมาณเสียใหม่ โดยเน้นหนักในเรื่องความก้าวหน้าทาง วิชาการเป็นสำคัญ จัดสร้างอาคารประกอบ และห้องกิจกรรมพิเศษในค้านต่าง ๆ แหล่ง บริการทางวิชาการ และที่สำคัญคือการให้โรงเรียนໄດ້ມีสื่อการเรียนประเทททาง ๆ เพิ่มขึ้นอย่างเพียงพอ ซึ่งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาน่าจะໄດ້มีบทบาทสำคัญ

1.2 นโยบายการรับบุคคลเข้าเป็นครูในโรงเรียน ควรจะໄດ້มีการรับครู ในด้านศิลปศึกษา หัตถศึกษา นาฏศิลป์ และดนตรี ให้มากยิ่งขึ้น และลดการรับครูในวิชา สามัญทาง ๆ ได้แล้ว เพราะอัตราส่วนของจำนวนครู 1 คน ต่อนักเรียนอยู่ในระดับที่ดี ก็ไม่มาตรฐานที่ทางไว้แล้ว เมื่อเทียบกับระดับมาตรฐานของครู 1 คน กับจำนวนนักเรียน ที่กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

1.3 ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมปีที่ 1 ตามแนวหลักสูตรใหม่ประถมศึกษา 2521 ควรจะໄດ້มีการส่งเสริมให้มีการจัดสอนเป็นทีม (Team Teaching) โดยครู 2 คน ช่วยเหลือกัน โดยครูคนหนึ่งควรเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการด้านศิลปศึกษา หัตถศึกษา หรือวิชาพิเศษในด้านอื่น ๆ เป็นอย่างดี

1.4 ควรໄດ້มีเจ้าหน้าที่ทางวิชาการ ศึกษานิเทศก์ วิทยากร เพิ่มขึ้น เพื่อ ศึกษาด้านค่าว่า วิจัย นิเทศการศึกษา ศึกษาผล อีกตลอดจนการให้คำแนะนำช่วยเหลือ แก่ทางโรงเรียนและครุทาง ๆ อย่างเพียงพอและสมำเสมอ

1.5 ควรจัดการอบรมล้มนาทางวิชาการแก่ครู ไม่ว่าจะเป็นในเรื่อง ของหลักสูตรใหม่หรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรໄດ້มีการเปลี่ยน แปลงวิธีการ การวางแผนงานที่ดี ระยะเวลาที่เหมาะสม ความรู้ความสามารถที่แท้จริง ของวิทยากร และประการสำคัญ คือ ให้โอกาสแก่ครูໄດ້มีการเตรียมตัวในเรื่องการทำ ความเข้าใจเป็นพื้นฐาน อีกทั้งตัววิทยากรและครุประจำการจะต้องมีส่วนร่วมในการเข้า นีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงร่วมกัน

1.6 ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาในระดับสูง ควรจะได้รับรวมนักวิชาการ ศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาระดับต่าง ๆ ครูประจำการ

รวมกันจัดสร้างวัสดุหลักสูตร หนังสืออ่านประกอบคู่มือครู แบบฝึกหัด แบบทดสอบฯลฯ ซึ่งเป็นของกรุงเทพมหานครโดยตรง

1.7 ควรมีนโยบายที่ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้น เด็กเล็ก ศูนย์ปฐมรับ ระดับอนุบาล ให้มีชื่นในโรงเรียนต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กใกล้เคียงกัน และเป็นการลดภาระให้แก่ครูในระดับชั้นประถมปีที่ 1 ชั้น แลและยังเป็นผลทางอ้อมในการช่วยลดอัตราการตกชั้นในระดับต่าง ๆ ในส่วนของครัว

1.8 ควรเลิกนโยบายโรงเรียนสองผลัดเสีย เพราะเป็นภาระแก่โรงเรียน บุคลากรการศึกษาและครูประจำการ และเป็นผลร้ายบีบต่อการจัดการศึกษาที่ไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้ได้เท่ากับนักเรียนในระดับเดียวกันที่อยู่ในโรงเรียนผลัดเดียวได้

1.9 ทางการปรับปรุงและส่งเสริมโรงเรียนที่มีขนาดเล็กและยังไม่ได้เข้าเกณฑ์มาตรฐานให้มีสภาพดียิ่งขึ้น ใกล้เคียงกับโรงเรียนที่ดีอยู่แล้ว เพื่อเป็นมาตรฐานในการสร้างความเสมอภาคในการเรียนให้แก่นักเรียนทุกคน อีกทั้งยังเป็นภาระจ่ายนักเรียน ครู ให้ได้พอเพียงไม่ไปรวมกันอยู่ที่โรงเรียนหรือเขตการศึกษานึง ๆ มากจนเกินไป

1.10 ในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน เขตการศึกษา บุคลากรการศึกษา ในโรงเรียนครูประจำการ ควรจะได้มีการเพิ่มนบทบาท หน้าที่ ความตื่นตัว ความรับผิดชอบในการพัฒนาโรงเรียนของตนเองให้มากกว่าที่เป็นอยู่ สามารถที่จะกำหนดนโยบาย และการกระทำได้อย่างอิสระ มีอำนาจในการตัดสินใจต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องพึ่งจากส่วนกลาง คือ สานักการศึกษามากนัก สานักการศึกษาเอง ก็จะจะเปลี่ยนบทบาทมาเป็นผู้ประสานงานระหว่างเขตการศึกษา การวางแผนนโยบายโดยส่วนรวม การติดตามผล และการให้บริการสนับสนุนในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา

1.11 ในเรื่องของสื่อการเรียนที่ยังไม่ได้มีการจัดทำและขาดแคลนเป็นอย่างยิ่งทั้งในระดับโรงเรียนและจากส่วนกลาง ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ควรมี

บทบาทเป็นศูนย์กลางในการให้บริการในด้านสื่อการเรียนโดยเฉพาะ ในศูนย์นี้จะมีแหล่งของสื่อการเรียนประเททต่าง ๆ ที่พอเพียง มีวิทยากร และมีแหล่งที่จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้บริหารการศึกษาและครุประชำการอย่างกว้างขวาง ในระดับโรงเรียนเองก็ควรจะได้รับงบประมาณอย่างเพียงพอในอันที่จะสามารถจัดทำสื่อการเรียนต่าง ๆ ที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับบทเรียนต่าง ๆ ให้มากขึ้น มีแหล่งศูนย์กลางสื่อการเรียนที่ครุทุกคนสามารถใช้ร่วมกันได้โดยทั่วถึง อีกทั้งสนับสนุนให้ครุได้ผลิตสื่อการเรียนประเททต่าง ๆ ซึ่งใช้ประกอบในการสอนตลอดเวลา ผู้บริหารการศึกษาควรถือนโยบายในด้านนี้เป็นเรื่องที่สำคัญและหมั่นนำการศึกษาผลลัพธ์เสมอๆ

1.12 ในเรื่องของการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรประณมศึกษา

2521 นั้น ระบบการวัดผลเป็นเรื่องที่มีรายละเอียดและวิธีการที่จะคงท่าความรู้จักและความเข้าใจเป็นอย่างมาก ควรจะได้มีการวางแผนในด้านนี้ให้ชัดเจนและมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนแก้ไขโรงเรียนทุกโรง ควรจะมีการจัดอบรมการวัดผลตามแนวทางหลักสูตรใหม่โดยเร็ว ให้กับครุประจำการ ผู้บริหารการศึกษาอย่างทั่วถึงกันทุกโรงเรียน

1.13 การสร้างแบบแปลนในการสร้างอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรจะได้มีการพิจารณาในเรื่องการออกแบบให้มากเป็นพิเศษ โดยคำนึงถึงสภาพของโรงเรียน พื้นที่ที่มีอยู่ ความเหมาะสมของขนาด และประการสำคัญคือควรใช้ประโยชน์จากสิ่งที่สร้างขึ้นให้หลายความต้องการตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เพื่อสนองตอบในเรื่องความคุ้มค่าและความไม่พอดีของอาคารเรียนที่ปรากฏอยู่โดยทั่ว ๆ ไป

1.14 การจัดการศึกษาในกรุงเทพมหานคร น่าจะได้มีบทบาทโดยสำนักการศึกษา น่าจะเป็นผู้ศึกษาและประสานงานกับหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ ให้มากกว่าที่เป็นอยู่ ไม่ว่าจะเป็นกรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ วิทยาลัยครุ เฟื่องฟูทางร่วมมือกันทำการศึกษา ศัลศึกษา วิจัย อีกตลอดจนการให้ความรู้ความเข้าใจในด้านต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน เพื่อให้คุณภาพทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ได้ระดับคุณภาพและมาตรฐานยิ่งขึ้น

1.15 ในการจัดการเรียนการสอนตามแนวหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ในช่วงแรก ๆ ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียนทุก ๆ ฝ่าย ศึกษานิเทศก์ ควรจะให้มีการช่วยเหลือแก่ครูผู้สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยตรง โดยการให้คำแนะนำ ช่วยติดตามบุคลและรวมกันแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ทางส่วนกลางก็อาจช่วยเหลือในการจัดโทรศัพท์การศึกษา วิทยุโรงเรียนในรายการสำหรับชั้นประถมปีที่ 1 มาจากชั้น การร่วมรวมปัญหาจากโรงเรียนต่าง ๆ ส่งผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ ออกรายวิชาเหลือแนะนำให้มากขึ้น และอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อคำแนะนำไปได้ระยะหนึ่งควรจะให้มีการจัดอบรมในเรื่องรายละเอียดให้ตรงกับความต้องการและการและปัญหาในบางเรื่องของหลักสูตรประถมศึกษา 2521 เพิ่มเติมอีก ซึ่งถ้าเป็นไปได้สมควรอย่างยิ่งที่จะให้มีการอบรมและจัดการอบรมแก่ครูประจำการที่จะต้องสอนตามแนวหลักสูตรใหม่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 หรือครู่อื่น เสียแต่แรก ๆ ไม่ให้กระทันหันหรือกระชันชิดจนเกินไป

1.16 โรงเรียนจะต้องพยายามคิดต่อประชาสัมพันธ์กับผู้ปกครองในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษา 2521 การขอความร่วมมือในเรื่องของการเรียนของเด็ก เริ่มการให้บริการของโรงเรียนแก่ชุมชนและผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น รวมทั้งคิดถึงขอความร่วมมือช่วยเหลือจากแหล่งที่สำคัญ เช่นรัฐ หน่วยงานเอกชน โรงงานอุตสาหกรรม ผู้นำชุมชน ฯลฯ ให้มากยิ่งขึ้น

1.17 การจัดบริการและให้ความช่วยเหลือแก่เด็กนักเรียนให้นักเรียนมากยิ่งขึ้นในเรื่องของการหาอุปกรณ์การเรียนให้อย่างเพียงพอ การคูณแล้วกษากษาสุขภาพอนามัย เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย อาหารกลางวัน เด็กควรจะได้สิ่งเหล่านี้อย่างคีและพอเพียง เพื่อช่วยให้เป็นแรงจูงใจและสามารถศึกษาเล่าเรียนได้เป็นอย่างดี

1.18 ควรมีการส่งเสริมในเรื่องของปัญหาและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูให้มากยิ่งขึ้น การสร้างสวัสดิการที่ดีและเพียงพอ การติดตามดูแล และการให้คำแนะนำต่าง ๆ การจัดให้มีการพบปะและสร้างความสัมพันธ์อันดีกันในระหว่างหมู่ครู ผู้บริหารการศึกษาด้วยกัน เหล่านี้เป็นทัวอย่างที่ควรจัดทำและควรให้มีขึ้น เพื่อทำให้ครูเกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และยินดีทำงานอย่างเต็มและเสียสละ

2. ขอเสนอแนะอื่น ๆ

2.1 ควรจะได้มีการทำการวิจัยเรื่องการใช้หลักสูตรประเมินศึกษา 2521 ในโรงเรียนประเมินศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2, 3, 4, 5 และ 6 และควรเพิ่มความพร้อมในเรื่องเกี่ยวกับตัวผู้เรียนด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย